

ZAKRES I RAMOWY PROGRAM KURSU DORADCY DGSA

1. Część ogólna:

1. **Przepisy krajowe i międzynarodowe regulujące przewóz towarów niebezpiecznych**, w szczególności cel i zakres regulacji oraz praktyczne posługiwanie się przepisami

2. **Klasyfikacja towarów niebezpiecznych**, w szczególności zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, zasady klasyfikacji, przepisy szczególne dla poszczególnych klas, towary niedopuszczone do przewozu, odpady niebezpieczne, materiały i przedmioty wybuchowe (klasa 1), materiały promieniotwórcze (klasa 7)

3. **Budowa i używanie opakowań**, w szczególności ogólne zasady pakowania, rodzaje i kategorie opakowań, kodowanie opakowań, instrukcje pakowania, zasady doboru opakowań

4. Zasady znakowania:

- nalepki ostrzegawcze, duże nalepki ostrzegawcze,
- pomarańczowe tablice identyfikacyjne,
- inne znaki i oznakowania,
- szczegółowe zasady znakowania

5. Dokumentacja:

- zasady wypełniania dokumentu przewozowego,
- certyfikat pakowania kontenera,
- raport powypadkowy,
- roczne sprawozdanie

6. Szczególne warunki przewozu towarów niebezpiecznych:

- przewóz towarów niebezpiecznych w ilościach ograniczonych i wyłączonych,
- przewóz towarów niebezpiecznych na zasadach wyłączenia spod przepisów,
- odstępstwa, ograniczenia przewozowe,
- przewozy materiałów promieniotwórczych

7. Warunki przewozu, załadunku, rozładunku, manipulowanie ładunkiem:

- przewóz sztuk przesyłek,
- przewóz towaru luzem, kontenery do przewozu towaru luzem,
- pakowanie razem,
- załadunek razem

8. **Obowiązki uczestników przewozu, kontrola przewozów, zasady odpowiedzialności za naruszenie przepisów o przewozie towarów niebezpiecznych i za szkody spowodowane takim przewozem**

9. Ćwiczenia

2. Część specjalistyczna:

a) przewóz drogowy

1. Przepisy dotyczące przewozu drogowego:

- przepisy krajowe i międzynarodowe dotyczące przewozu drogowego towarów niebezpiecznych

2. Dokumentacja:

- dokumenty przewozowe w transporcie krajowym i międzynarodowym - zasady wypełniania, ćwiczenia,
- instrukcje pisemne zgodne z ADR,
- świadectwo dopuszczenia pojazdu ADR,
- zaświadczenie ADR

3. Pojazdy:

- wymagania konstrukcyjne dla pojazdów,
- pojazdy EX/II, EX/III, FL, AT, OX, MEMU,
- wyposażenie jednostek transportowych (podstawowe, dodatkowe),
- sprzęt gaśniczy,
- oznakowanie jednostek transportowych przewożących: sztuki przesyłki, materiały stałe luzem, materiały ciekłe, sypkie lub gazy w cysternach

4. Załadunek i rozładunek:

- mocowanie ładunku na pojeździe,
- wymagania dotyczące załadunku i rozładunku niektórych towarów, w szczególności ograniczenia ilościowe,
- zakazy ładowania razem (do jednego pojazdu) różnych towarów niebezpiecznych oraz towarów niebezpiecznych z żywnością,
- zakazy ładowania razem - ćwiczenia

5. Przewóz w cysternach:

- dobór cysterny na podstawie właściwości fizykochemicznych towaru,
- charakterystyka cystern stałych, odejmowalnych, przenośnych, kontenerów-cystern, pojazdów-baterii oraz cystern do przewozu odpadów
- kodowanie cystern,
- układy i urządzenia bezpieczeństwa stosowane w cysternach,
- zasady załadunku i rozładunku cystern

6. Zagrożenia dla ludzi i środowiska spowodowane przewozem drogowym towarów niebezpiecznych; ratownictwo techniczne i chemiczne:

- zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, następstwa wypadków,
- organizacja systemu ratowniczo-gaśniczego,
- powiadamianie o zdarzeniu,
- zasady działań ratowniczych na miejscu zdarzenia,
- analiza okoliczności i przyczyn zaistniałych zdarzeń,
- ochrona środowiska

7. Szkolenie kierowców i innych osób związanych z przewozem:

- rodzaje i zakres szkoleń,
- dokumentacja szkolenia

b) przewóz koleją

1. Przepisy kolejowe:

- przepisy krajowe i międzynarodowe dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych koleją,
- przepisy zarządcy infrastruktury

2. Dokumentacja:

- listy przewozowe w komunikacji krajowej i międzynarodowej - zasady wypełniania, ćwiczenia,
- dokumenty kolejowe

3. Znakowanie wagonów:

- zasady znakowania wagonów (krytych, odkrytych, platform),

- znaki dotyczące manewrowania

4. Przewóz w cysternach:

- dobór cysterny do towaru na podstawie stwarzanych zagrożeń oraz stanu skupienia,
- charakterystyka cystern stałych, odejmowalnych, przenośnych, kontenerów-cystern, wagonów-baterii oraz cystern do przewozu odpadów
- kodowanie cystern,
- układy i urządzenia bezpieczeństwa stosowane w cysternach,
- zasady załadunku i rozładunku cystern

5. Zagadnienie eksploatacyjne:

- zdanie/przyjęcie przesyłki do przewozu,
- zasady wykonywania prac manewrowych,
- formowanie pociągu,
- odległość ochronna,
- wyposażenie pojazdów trakcyjnych w pociągach z wagonami z towarami niebezpiecznymi,
- przewóz wagonów próżnych nieczyszczonych,
- oczyszczanie wagonów po przewozie towarów niebezpiecznych

6. Zagrożenia dla ludzi i środowiska spowodowane przewozem towarów niebezpiecznych kolejną - ratownictwo techniczne i chemiczne:

- zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, następstwa wypadków,
- powiadamianie o zdarzeniu,
- zasady działań ratowniczych na miejscu zdarzenia,
- przyczyny zdarzeń,
- ochrona środowiska

7. Szkolenie pracowników:

- zasady prowadzenia szkoleń,
- dokumentacja szkolenia

c) przewóz żeglugą śródlądową

1. Statki używane do przewozu materiałów niebezpiecznych:

konstrukcja

a) wyposażenie, w tym

- podstawowe,
- dodatkowe,
- sprzęt gaśniczy,

b) oznakowanie statków przewożących materiały niebezpieczne

2. Załadunek i rozładunek:

- zakazy ładowania razem (do jednego pojazdu) różnych materiałów niebezpiecznych oraz materiałów niebezpiecznych razem z żywnością,
- szczególne wymagania dotyczące załadunku i rozładunku niektórych materiałów, w szczególności ograniczenia ilościowe, zasady załadunku, rozładunku zbiornikowców,
- zakazy ładowania razem - ćwiczenia

3. Dokumenty wymagane podczas przewozu:

- rodzaje dokumentów,
- analiza danych zawartych w dokumencie przewozowym,
- weryfikacja danych zawartych w dokumencie przewozowym,
- ćwiczenia

4. Wymagania w stosunku do cystern, kontenerów przewożących materiały niebezpieczne

5. Przewóz w zbiornikowcach:

rodzaje zbiornikowców:

a) zbiornikowce do przewozu materiałów o różnych stanach skupienia:

- gazowym,
- ciekłym,
- stałym,

b) zbiornikowce do przewozu odpadów,

c) układy i urządzenia bezpieczeństwa stosowane w zbiornikowcach

6. Zagrożenia dla ludzi i środowiska spowodowane przewozem materiałów niebezpiecznych - ratownictwo techniczne i chemiczne:

- organizacja systemu ratowniczo-gaśniczego,
- zasady działań ratowniczych na miejscu wypadku z materiałem niebezpiecznym,
- zagadnienia ochrony środowiska